

וכך היה מספר הגר"ש שבדרון זצ"ל: מעשה באברך שעלה להתיישב בארץ-ישראל ביחד עם אמו האלמנה, ותוכניתו היתה לשכן את אמו בביתו, יחד עם משפחתו, כדי שיוכל כך לדאוג לכל מחסורה. כשבא אל החזו"א לשאול דעתו על כך, לא הסכים עמו החזו"א באומרו לו: אין זו הדרך הנכונה. כי מאחר שישנה עמה בקביעות, לא יימלט שמתוך רוב הזמן ורוב המעמסה לא יפגע פעם בכבודה, ואז יצא שכרו בהפסדו. כיבוד האם הנכון, המשיך ואמר, הוא שידאג לשכן אותה בדירה משלה, ידאג לכל צרכיה וגם ימצא אנשים אחרים שיתנדבו לבוא לעזרתה, ואפילו כדאי שישלם עבור הטירחה. כך, היא תהנה יותר וגם הוא יקיים מצות כיבוד אם כראוי! (ספר "שאל אבין ויגדך" ח"ג עמוד קנ"ו).

ד] מעיד הגרש"ד הכהן מונק זצ"ל: "בדידי הוה עובדא בענין אחד, שבתחילה היה בעל חזו"א מתיר נגד רצון אב ואם, ואחר כך כשנולדו כמה ספיקות אמר לי: הדבר אינו חלק, אלא שאפשר להקל, וכיון שהאב והאם מתנגדים, אם כן יש להתייחס" (שו"ת "פאת שוך" סימן קי"א).⁷

ה] פעם כשחזר הגר"ח קניבסקי שליט"א מהישיבה, מזג לו אביו מרן ה"קהלות יעקב" זצ"ל כוס תה חם. רבינו אמר להגר"ח שלא ישתה, כי כך כתוב בגמרא (קדושין ל"א ב'): אמר ליה רב יעקב בר אבוא לאביי, כגון אנא דעד דאתינא מבי רב אבא מדלי לי כסא ואמא מזגה לי היכי איעביד? אמר ליה: מאמך קביל ומאבך לא תקבל, דכיון דבר תורה הוא חלשה דעתיה (שמענו מהגר"ח שליט"א).

ו] סיפר הגר"ז צ'צ'יק זצ"ל: מעשה שהיה בבחור לפני נישואיו שנקלע לתסבוכת קשה עם אביו. לאחר נישואי הבן, נפטר האב רח"ל, ונכנס בנו

7. הרב יעקב יהודה פלק שליט"א שמע מרבינו, לעניין מצוות צריכות כונה, שיש לומר שהוא דוקא במצוות שבין אדם למקום, שהרי יתכן שיקיימה שלא לשם מצוה אלא מטעם אחר, אמנם במצוות שבין אדם לחבירו, כגון הבא לעשות חסד עם זולתו ולהיטיב לו, איך יתכן שבשעה שעסוק בזה יתכוון להרע לו או לצערו ויהיה לו כוונה אחרת, ובוודאי שרק לטובתו מתכוון, ויוצא גם כך בלי כוונה מיוחדת, שמסתמא לשם מצוה כיוון. אלא שלכתחילה אולי יש מקום להחמיר ממדת חסידות, שהרי הוא ג"כ רק מקיים המצוה מתוך שלבו אומר לו שצריך להיטיב עם הזולת, ועדיין אין מוכח שעושה כן רק מתוך שה' ציוה על זה. [הרב פלק ציין בזה לדברי מרן ה"חפץ חיים" בספר "אהבת חסד" (חלק ב' פרק כ"ג), וע"ש גם בהג"ה].

מעשה איש

לדכאון עמוק שמא היתה לו גרמא בפטירת אביו. "רק אם החזו"א יגיד שאינני אשם בזה, אזי אצא מהדכאון ואחלים", אמר. ירדו כמה אברכים לבני-ברק, נכנסו אל החזו"א וסיפרו לו מכל העניין. הוא שמע הכל, ושאל: ^{אוצר החכמה} אז מה אתם רוצים? ואמרו שרוצים שהרב יגיד שהבן איננו אשם בפטירת אביו. אמר רבינו: **איך יכול אני להגיד שהוא לא אשם?**! הבאים לפניו המשיכו: פלוני נכנס לדכאון, והעיקר שנוכל לחזור ולהגיד לו שמפיו של רבינו יצא שהוא איננו אשם, ובכך יחלים ויתרפא ממחלתו. ושוב אמר: **כן, אבל איך יכול אני לומר כך שהוא לא אשם.** הם המשיכו להתחנן לפני רבינו ולבקש: פלוני אברך צעיר הוא, רחמנות גם על אשתו הצעירה... ושוב שמעו מפי רבינו: **אבל בכל זאת (=פארט=) איך יכול אני להגיד שהוא איננו אשם?!**... (מפי מקור נאמן).

[ז] מספר אחד מגדולי ת"ח שליט"א: עליתי לארץ ישראל בשנת תש"ח, והורי ז"ל הגיעו ארצה בשנת תש"י. רציתי לסייע להם במציאת מקום דיור ותעסוקה, והלכתי לשאול את מו"ר הגאון רבי אייזיק שר זצ"ל, אם מותר לי להיעדר מהישיבה למשך כמה שבועות (היה זה בסוף זמן חורף) כדי לסייע להם בעניין, כי אני כבר הכרתי את המקום ואת השפה... ואמר לי: לכאורה כן, אבל יש לי ספק אחד, ועל כן הפנה אותי לשאול את החזו"א. בשו"ע הרב (הלכות תלמוד תורה) פסק שמי שיכול להגיע לדרגת ידיעת התורה, אין אצלו שום דיחוי, ואינו רשאי לבטל מת"ת גם למצוה שאי אפשר לעשותה על ידי אחרים. הלכתי לחזו"א ושאלתי מה עלי לעשות? [לא הזכרתי בפניו לדברי שו"ע הרב]. והשיב: **"זה טבעי שהילדים עושים את זה להורים שלהם"**! [שבתי למו"ר הגר"א שר זצ"ל, והוא הסביר לי את תשובת החזו"א: כל מה שבאופן טבעי ובדרך כלל הילדים מתמסרים ועושים בשביל ההורים – ההלכה היא שאין בזה ביטול תורה]. (מפי בעל המעשה).